

Sammanträdesprotokoll A socialnämnden den 17 december 2025

Sammanträdet plats och tid

Kommunkontoret i Strömsund, sammanträdesrum Almen, klockan 8.15–14.30

Beslutande

Morgan Olsson(S), ordförande

Marie Gabrielsson (S)

Erika Blom (S)

Birk Murray (S)

tjänstgörande ersättare

Marie-Louise Oscarsson (C)

Marianne Eriksson (C)

Aina Sundbaum (C)

tjänstgörande ersättare

Eskil Ehnberg (M)

Viktoria Trewe (M)

Erika Ågevall (M)

tjänstgörande ersättare

Tomas Edin (SD)

Veronica Berglund (SD)

Ulla Hallin (SD)

Justerare

Eskil Ehnberg (M) utses att justera protokollet, paragraf 152 - 169 . Justeringen sker digitalt inom 14 dagar.

Underskrifter

Morgan Olsson, ordförande

Eva Lif, sekreterare

Eskil Ehnberg, justerare

Anslag/bevis

Protokollet är justerat och socialnämnden publicerar det på kommunens webbplats under perioden 30 december 2025 till 21 januari 2026. Protokollet förvaras på Vård- och socialförvaltningen i Strömsund.

Övriga närvarande

Eva Lif, sekreterare

Pernilla Johansson, förvaltningschef

Katrin Djusberg, medicinskt ansvarig sjuksköterska §157

Sandra Henriksson, miljö-, byggchef §160-162

Marlené Säll, miljö- och hälsoskyddsinspektör §160-162

Veronica Sjöberg, kvalitetsutvecklare §159, 163

Diarienummer SN.2025.1 709

§ 152 Fastställande av föredragningslistan

Ärende som läggs till: Gratis broddar till äldre, ÄO-VSF.2025.408

Socialnämndens beslut

Föredragningslistan fastställs.

Diarienummer VSF.2025.20 700

§ 153 Verksamhetsprognos per oktober 2025

Förvaltningschef Pernilla Johansson presenterar verksamhetsprognos per oktober.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av och godkänner verksamhetsprognos per oktober 2025 och ger förvaltningen i uppdrag att fortsatt arbeta för att komma inom budgetram.

Yrkande

Ordföranden föreslår att socialnämnden tar del av och godkänner verksamhetsprognos per oktober och ger förvaltningen i uppdrag att fortsatt arbeta för att komma inom budgetram.

Sammanfattning av ärendet

Vård- och socialförvaltningen hamnar per oktober på ett prognosticerat underskott motsvarande – 7,5 mnkr för helåret jämfört med augusti då underskottet var 8,8 mnkr.

Statsbidrag samt återhållsamhet i verksamheterna är anledningen till en något bättre resultat jämfört med augustiprognozen. Underskottet beror främst på ej kända och budgeterade kostnader. Bland annat justeringen för ökad Ob-ersättning utifrån avtalsförändring i samband med lönerevision 2025, en ökning med 55 % som motsvarar ca 1,9 mnkr som nu finns med i prognos. Kostnader för arbetskläder har sedan ny upphandling ökat med 53 %, vid jämförelse mot 2024 kostnader och motsvarar en ökning på 1,1 mnkr som inte är budgeterat men ligger i prognos. Intäkter för fullkost har ökat enligt förväntan utifrån taxehöjningarna 2024.

Ledning/adm: Underskott med – 3,8 mnkr.

Övergripande förvaltningskostnader ligger under detta ändamål. Främst ökade kostnader för datalicenser, AD-konton etc som medför ett underskott på – 2,4 mnkr.

Äldreomsorg: Underskott med -2,9 mnkr.

Framförallt inom verksamhet med särskilt boende. Särskilda boenden har till följd av ökat behov behövt mer bemanning framförallt nattetid,

frånvaroersättare men även högre kostnader för övertid. Viss överanställning har skett utifrån att pensionsavgångarna kommer att öka från nästa år och är en del i framtida kompetensförsörjning. Hemtjänsten har arbetat med behov/bemanning vilket ses i personalkostnaderna. Nära samarbete och flexibilitet gäller för de personella resurserna vilket bidrar till att hemvården på totalen ligger enligt budget.

Stöd-och service: Underskott - 3,3 mnkr.

Ökade behov inom bostad med särskilt service samt personlig assistans. Ny assistansgrupp har tillkommit medan en annan grupp har avslutats sedan april. Personal har konverterats in utan budgeterade medel.

Kommunal hemsjukvård: Överskott 1,5 mnkr

Kommun rehab är bemannad med ordinarie personal numera. På sjuksköterskebemanningen är nivån i balans, dock har sommaren att kräva inhyrd personal. Kostnader för utskrivningsklara patienter till Region Jämtland Härjedalen har inte budgeterats utan belastas den kommunala hälso- och sjukvården med drygt 400 tkr hittills, dessa kostnader är högre än på många år. Samverkan med de regiondrivna hälsocentralerna för omställning God och nära vård pågår. Det är brist på korttidsplatser som medfört att ej utskrivningsklara har kunnat tas hem från sjukhuset.

Individ och familjeomsorgen: Underskott -750 tkr

Högre kostnader såsom IFO:s beredskap och övertid. Biståndsenheten överskott på grund av vakans under året men nu bemannat. Kostnader för placeringar ligger över budget på Barn och familj medan på Vuxen i princip enligt budget. Försörjningsstöd – efter augusti månad ligger något budget den har höjts något för resten av året. Fortsatt vakanser inom barn-och familj medför kostnader för konsulter med tas av löneutrymmet där vakanta tjänster finns.

Teknik och planering: Överskott på ca 500 tkr.

Liten enhet som arbetar främst med planering av hemtjänst och välfärdsteknik. Hanterar förvaltningens bilar och detta har medfört att kostnaderna för dessa har minskat. Det pågår ett arbete med att se över möjligheterna att centralisera hanteringen av leasingbilar i kommunen.

Åtgärder för att komma i ram.

Förvaltningen behöver fortsätta arbeta med digitala lösningar, förtätning av verksamhet och arbeta med bemanning mot behov, för att klara ekonomin och kompetensförsörjningen framöver. Avtal mot Textila gällande arbetskläder kommer tillsammans med övriga länet att ses över då samtliga har fått ökade kostnader mer än förväntat trots gemensamt ram-avtal. Kostnader för ökade Ob-ersättning och beredskap behöver budgeteras inför 2026.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

Verksamhetsprognos per oktober

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Kommunstyrelsen

Period 2025-12

Nämnd 7* KONTO 3000-8999 Förvaltning #99 AKT #255 PROJ #4* Verksamhet #8651-8653,8701,8702,8704

Förvaltning	Verksamhet	Budget År	Prognos År	Avvikelse År
70 Vård- och socialförvaltning	1007 Socialnämnd	1 268	1 222	46
	5101 Särskilt boende	100 575	104 111	-3 536
	5102 Trygghetsboende	1 472	1 488	-16
	5131 Bostad m särsk service	48 937	50 925	-1 988
	5132 Dagverksamhet	8 870	9 536	-666
	5133 Personlig assistans	15 889	17 341	-1 452
	5134 Stödinsatser	6 833	5 951	882
	5400 Hemvård	53 552	52 884	668
	5401 Ledning och administrat.	32 506	36 376	-3 870
	5402 Biståndsenhet	6 406	6 622	-216
	5403 Teknikstöd	6 546	5 955	591
	5404 "Utskrivningsklara"	0	484	-484
	5405 Nattlag	34 061	34 460	-399
	5406 Hemsjukvård	21 813	20 219	1 594
	5407 Kommunrehab	10 676	10 065	611
	5590 Vuxenhet	6 139	5 985	154
	5691 Familjecentralen	136	135	1
	5692 Barn och familj	21 364	21 743	-379
	5751 Ekonomienhet, IFO	15 282	15 602	-320
	5752 Öppenvård IFO	8 357	7 824	533
	5850 Familjerätt	996	273	723
Summa 70		401 678	409 199	-7 521
		401 678	409 199	-7 521

Diarienummer VSF.2025.81 700

§ 154 Revidering av mål 2026

Förvaltningschefen redovisar komplettering av mål för 2026.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden fastställer reviderade mål 2026.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att fastställa reviderade mål för 2026.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden 20 november § 147 fastställde budget och mål för 2026.

Underlag till beslut

Socialnämndens mål 2026

Beslutet skickas till

Vård och socialförvaltningen

Kommunstyrelsen

Diarienummer VSF.2025.81

Socialnämndens mål 2026

Nr	Socialnämndens inriktningsmål		Förvaltningens åtagande	Uppföljningsansvar och redovisning	
1	Verksamheten bedrivs på ett tryggt och säkert sätt	Utfall nyckeltalskort	Verksamhetens bedrivs utifrån Patientsäkerhetslagen, Hälso- och sjukvårdslagen, Socialtjänstlagen samt Lagen och stöd och service till vissa funktionshindrade	Enhetschef Månadsvis på APT SN tertialvis	
2	Verksamheten bedrivs med god kvalitet	Utfall nyckeltalskort	Verksamheten bedrivs utifrån; kunskapsstyrning,	Enhetschef Månadsvis på APT SN tertialvis	

			praxis och evidensbaserade insatser.		
--	--	--	--------------------------------------	--	--

Kommunfullmäktiges inriktningsmål - Ekonomiskt hållbarhet

Nr	Uppdrag från KF till nämnder och styrelser	Socialnämndens mål	Förvaltningens åtagande	Uppföljnings-ansvar och redovisning	Rapporteras till kommun-fullmäktige
1	Bibehållen position som länets bästa arbetsgivare inom välfärdssektorn	Uppnå och bibehålla det höga medarbetarindex 84 (HME) i den årliga medarbetarundersökningen		Förvaltningschef SNfebruari 2027 Medarbetarundersökning i kommunen	Per helår
2	Säkrad kompetensförsörjning	All vård- och omsorgspersonal får en bra	Säkerställa att alla nya anställda medarbetare	Verksamhetschefer	Per april

	inom både privat och offentlig sektor.	och likvärdig introduktion vid nyanställning.	får likvärdig introduktion genom beslutad rutin för introduktion. Samverkan med utbildningsanordnare för att öka utbildningsmöjligheterna i kommunen. Erbjuda språk-utbildning till anställda inom VSF som behöver det	äldreomsorg samt stöd och service SN maj SN september Rapport tas ur Kommun-utbildningar	Per augusti
3	Förbättrade förutsättningar för dem som står utan arbete att komma närmare arbetsmarknaden	Minst 50% av kvinnor och män med insats ekonomiskt bistånd går vidare till utbildning, praktik eller arbete inom 6 månader.	Aktivitetskravet ekonomiskt bistånd Samverkan med bland annat STAR, UTA, AME	Verksamhetschef IFO SN september SN februari 2027 Lokal mätning	Per augusti Per helår

4	Minskad ungdomsarbetslöshet.	Öka andelen till 20% bland kvinnor och män i åldern 18–24 år som går från ekonomiskt bistånd till arbete, studier eller praktik inom 12 månader	Samverkan med bla STAR, UTA, AME	Verksamhetschef IFO SN september SN februari 2027 Lokal mätning	Per augusti Per helår
---	------------------------------	---	----------------------------------	--	--------------------------

Fullmäktiges inriktningsmål - Social hållbarhet

Nr	Uppdrag från KF till nämnder och styrelser	Socialnämndens mål	Förvaltningens åtagande	Uppföljningsansvar och redovisning	Rapporteras till kommunfullmäktige
5	Ökad möjlighet till inflytande för våra kommunmedlemmar	Boende i särskilda boendeformer och deras närstående bjuds in till minst en dialogträff per år.	Skapa fler forum för dialog och samråd (t.ex. Medborgardialoger, rådslag, digitala plattformar). Säkerställa att alla	Verksamhetschefer, Enhetschefer äldreomsorg samt stöd och service	Per helår

			grupper i samhället – särskilt unga, äldre och personer med olika bakgrund – ges lika möjlighet att delta i beslutsprocesser. Utveckla digitala verktyg för att förenkla invånarnas möjlighet att lämna synpunkter och förslag. Öka transparensen i kommunens beslutsprocesser genom tydlig och tillgänglig information.	SN februari 2027 Lokal mätning	
6	Fler kommunmedlemmar i	Mötestillfällen för äldre ska skapas och göras kända på	Samverkan med KuF Samverka med ideella	Processledare	Per helår

	alla åldrar är inkluderade i kultur- och fritidsutbud i hela kommunen.	samtliga huvudorter i kommunen.	organisationer Utvärdera och införa åtgärder efter projektet "Liv till åren"	"Liv till åren" SN februari 2027 Lokal mätning	
7	Minskade riskfaktorer för segregation	Information om viktiga områden som rör barn och unga inom socialtjänsten finns översatt på flera språk.	Skolsocialteam Samverkan med BKU	Verksamhets- chef IFO SN maj SN februari 2027	Per april Per helår
8	Ett samhälle utan diskriminering och rasism	Alla brukare ska uppleva ett respektfullt och icke-diskriminerande bemötande. Minst 90 % upplever sig nöjda i brukarundersökning gällande bemötande.	Genomföra utbildning i normkritik och interkulturell kommunikation. Säkerställa att informationsmaterial finns på flera språk och i tillgängliga format.		Per helår

9	Minskad ofrivillig ensamhet bland äldre	Andelen kvinnor och män inom äldreomsorgen som uppger att de upplever svåra besvär av ensamhet ska minska.	Mötesplatser för social interaktion Utveckla digitala former för att minska social isolering Se över och utveckla uppsökande verksamhet Samverkan med ideala föreningar och civilsamhället Samverkan förvaltningsövergripande exempelvis med kultur-och fritid för aktiviteter som motverkar social isolering	Verksamhetschefer äldreomsorg SN februari 2027 Socialstyrelsens årliga brukarundersökning	Per helår
---	---	--	--	--	-----------

10	Minskad psykisk ohälsa hos våra kommunmedlemmar	Alla personer med demenssjukdom boende på säbo har en bedömning enligt BPSD	Utbilda instruktörer i BPSD Stärka anhörigstödet Se över införandet av demensteam	Verksamhetschefer äldreomsorg SN februari 2027 Socialstyrelsens årliga brukarundersökning	Per helår
11	Ett samhälle utan våld i nära relationer, mäns våld mot kvinnor, samt hedersrelaterat våld och förtryck.	Alla medarbetare ska genomgå utbildning på temat att fråga om våld.	Samverkan med CMV	Verksamhetschefer SN Februari 2027 Digital utbildning	Per helår
12	Minskad risk för radikaliserings och våldsbejakande extremism	Alla handläggare inom IFO har fått utbildning om radikaliserings och extremism.		Verksamhetschefer	Per helår

Fullmäktiges inriktningsmål - ekologisk hållbarhet

Nr	Uppdrag från KF till nämnder och styrelser	Socialnämndens mål	Förvaltningens åtagande	Uppföljningsansvar och redovisning	Rapportera till kommunfullmäktige
13	Minskat matsvinn	Minskning av matsvinn i kommunens särskilda boenden.	Vägning av matsvinn vid tallrik/servering på Säbo Arbeta med kostombud	Verksamhetschefer äldreomsorg SN maj SN september SN februari 2027 Lokal mätning som registreras i digitalt systemstöd	Per april Per augusti Per helår

14	Ökat återbruk i de kommunala verksamheterna.	Minst 10 % av alla inköp av möbler ska ske av återbrukade möbler.	Utgå från det som Da Capo alt från Addas katalog med återbrukade artiklar innan nyinköp	Verksamhetschefer SN februari 2027 Lokal mätning	Per Helår
----	--	---	---	---	-----------

Diarienummer SN.2025.252 041

§ 155 Årlig indexuppräkning 2026 av taxa för avgifter inom vård och omsorg

Förvaltningschefen redogör för indexuppräkning 2026.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden fastställer avgifter för fullkost, måltidsservice och förbrukningsartiklar inom äldreomsorgen för 2026.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden fastställer avgifter för fullkost, måltidsservice och förbrukningsartiklar inom äldreomsorgen för 2026.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige fattade den 9 juni 2020 § 42 beslut om indexreglering av avgiften för fullkost i äldreomsorgen och förbrukningsartiklar i särskilt boende från och med 1 januari 2021 med utgångspunkt från prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

PKV, som är avsett att användas för kommuner som underlag vid beräkning av kostnaders utveckling i fasta löner och priser, är för 2026 fastställt till 2,8%.

Avgifter 2026

Avgift för fullkost 4825 kronor per månad, en höjning med 131 kronor per månad.

Avgift för måltidsservice baseras på antal portioner och portionspris räknas ut i förhållande till avgiften för fullkost. Abonnemangen benämns 1-3 beroende på hur många portioner den enskilde valt.

- Abonnemang 1 4825 kr (+ 131 kr)
- Abonnemang 2 2413 kr (+ 66 kr)
- Abonnemang 3 1383 kr (+ 37 kr)

Avgift för förbrukningsartiklar 236 kronor per månad, en höjning med sex kronor per månad.

Höjningen träder ikraft från 1 januari 2026.

Underlag till beslut

AU § 136/2025

Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Diarienummer VSF.2025.289 700

§ 156 Internkontrollplan 2026

Förvaltningschefen redovisar förslag på internkontrollplan 2026.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden fastställer internkontrollplan för 2026.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden fastställer internkontrollplan för 2026.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Internkontroll utgör en del i det totala kvalitetsarbetet. Genom rutinmässiga kontroller ska säkerhet i system, rutiner och processer uppnås. Vård- och socialförvaltningen har gått igenom aktuella processer.

Utvalda processer i verksamheten har risk- och väsentlighetsbedömts enligt handbok för internkontroll i Strömsunds kommun. Bedömningsprocessen stöder skattning av risk och väsentlighet enligt en given matris. De processer som uppnår poäng 5 eller mer bör granskas genom internkontroll.

Beskrivning av ärendet

1. Uppföljning av nämndens beslut

Det är väsentligt att nämndens styrning av verksamheten fungerar. Det finns en risk att missar i kommunikationen mellan nämnd och verksamhet kan förekomma vilket kan leda till allvarliga konsekvenser om beslut inte verkställs.

Poäng 5 möjlig, allvarlig

2. Skyndsamhet i barnutredningar

Barnutredningar kan vara mycket komplexa och riskera att överskrida den tidsgräns på fyra månader som gäller enligt lag. Mängden av ärenden i kombination med brist på tillgång till handläggare har tidigare lett till att utredningstider inte kunnat hållas nere. Konsekvensen för den enskilde kan bli allvarlig om utredningen drar ut på tiden.

Utifrån 2025 års kontroller är det 23-26% av utredningarna där utredningstiden fortsatt är för lång. Det finns därför skäl att fortsätta följa utvecklingen.

Poäng 6 sannolik, allvarlig

3. Utskrivningsklara tas hem med planerade insatser

De personer som bedömts utskrivningsklara från slutenvården ska enligt rutin planeras för hemgång snarast. Det kan bli allvarligt för den enskilde om hemgång dröjer eller inte är bra planerad. Det kan bli höga kostnader för förvaltningen om inte rutinerna fungerar.

Från 2026 kommer det tidigare lokala avtalet mellan regionen och kommunen gällande in- och utskrivning i slutenvård inte längre gälla. Av den anledningen finns behov av att följa hur utskrivningsprocessen följs utifrån ändrade förutsättningar.

Poäng 5 möjlig, allvarlig

4. Begära medicinsk bedömning av behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård för placerade barn och unga

Det är sannolikt att medicinsk bedömning för barn och unga kan utebli om verksamheten inte har rutiner för en sådan begäran. Det kan bli allvarligt för barnet eller ungdomen att inte få en sådan bedömning och riskera att inte få nödvändig hälso- och sjukvård samt tandvård.

I kontrollen som genomförts 2025 framgår att det i de flesta fall framgår i vårdplanen vad i barnets hälsa som ska tillgodoses men när är det kommer till barnets behov av tandvård framgår det mer sällan. Här finns förbättringspotential.

Poäng 6 sannolik, allvarlig

5. Lokala värdighetsgarantier

Justerare

De beslutade lokala värdighetsgarantierna är till för att säkerställa att vårdtagare får insatser utifrån egna behov och önskemål. Det är fullt möjligt att detta inte beaktas när genomförandeplanen upprättas och detta kan ha allvarliga konsekvenser för vårdtagaren.

I resultatet av kontrollerna för 2025 framkommer att det finns genomförandeplaner i stor utsträckning men att dessa innehållsmässigt behöver utvecklas så att det tydligare framgår hur den enskilda vill ha det kring de delar som ingår i värdighetsgarantierna.

Poäng 6 sannolikt, allvarlig

6. Basala hygienrutiner

Rutiner för basal hygien för vård- och omsorgspersonal är nationellt beslutade och är viktiga för att minska risk för smittspridning och ohälsa. Det är sannolikt att det förekommer att vård- och omsorgspersonal missar att följa basala hygienrutiner vilket kan ha mycket allvarliga konsekvenser särskilt för sköra, äldre och multisjuka vårdtagare.

Vid den senaste mätningen 2025 är det totalt sett 38% som följer alla stegen i de basala klädreglerna och hygienrutinerna korrekt. Här behöver arbetet fortsätta med att nå följsamhet till föreskrivna rutiner. Självskattning av följsamheten till basala hygienrutiner redovisas via nyckelkort medan observationer kvarstår som internkontroll.

Poäng 7 sannolik, mycket allvarlig

7. Tillsyn av alkohol och tobak enligt tillsynsplan 2026

Tillsyn ska ske enligt fastställd tillsynsplan. Det är sannolikt att kontroller kan missas att genomföras. Utebliven tillsyn kan leda till allvarliga konsekvenser i form av sämre folkhälsa till följd av ökat riskbruk av alkohol och tobak.

Poäng 6 sannolik, allvarlig

Underlag till beslut

AU § 134/2025

Tjänsteskrivelse

Internkontrollplan 2026

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Miljö- och byggavdelningen

Diarienummer VSF.2025.289

Socialnämndens internkontrollplan 2026 med risk- och väsentlighetsbedömning

	Vilken process eller rutin	Vad ska kontrolleras	Ansvarig	Väsentlighet/risk	Hur görs kontrollen	Uppföljning i SN
1	Uppföljning av nämndens beslut	Kontroll av att beslut som fattats i arbetsutskott och nämnd genomförts	Nämnd-sekreterare	5	Genomgång av protokoll December -Februari Mars-Maj Juni-Augusti September-November	4 ggr Mars Juni September December
2	Skyndsamhet i barnutredningar	Granskning av utredningstider	Enhetschef/samordnare IFO	6	Kontroll av samtliga ärenden i verksamhetssystemet. Uppföljning av åtgärds- och tidplanen	4 ggr Februari Maj Augusti November

3	Utskrivningsklara tas hem med planerade insatser	Följsamhet till rutiner för utskrivningsplanering för samtliga inblandade aktörer i förvaltningen	Verksamhetschefer	5	Stickprovskontroll i det verksamhetssystem som delas med regionen	2 ggr April Oktober
4	Begära medicinsk bedömning av behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård för placerade barn och unga	Granskning av dokumentation i individärenden utifrån typ av placering och lagstiftning för respektive grupp	Enhetschef/ samordnare IFO	6	Kontroll i verksamhetssystemet av samtliga pågående ärenden	1 ggr Oktober
5	Lokala värdighetsgarantier	Hur vårdtagare som bor i särskilt boende vill ha det med måltider, utevistelse och meningsfulla aktiviteter finns beskrivet i vårdtagarens genomförandeplan	Verksamhetschefer äldreomsorg	6	Granskning av ett urval av genomförandeplaner	2 ggr Maj November

6.	Basala hygienrutiner	Att basala hygienrutiner följs inom gruppboendestäder LSS och särskilda boendena SoL	Enhetschefer	7	Observationsmätning	2 ggr April November
7.	Tillsyn av alkohol och tobak enligt tillsynsplan 2026	Redovisning av genomförd tillsyn	Miljö- och bygg	6	Redovisning av tillsyn registrerad i Castor	2 ggr Januari Augusti

Diarienummer SN.2025.302 700

§ 157 Socialdepartementet - Remiss nationell läkemedelslista

Socialnämndens beslut

Socialnämnden har tagit del av remissen.

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att Strömsunds kommun besvarar remissen med att inga synpunkter lämnas.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att ta del av och föreslår kommunstyrelsen att besvara remissen med att inga synpunkter lämnas.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har via kommunstyrelsen blivit ombedd att yttra sig gällande remiss för en nationell läkemedelslista men bedömer att ärendet inte berör verksamheten i sådan omfattning att några synpunkter lämnas.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

Remiss - fortsatt utveckling av en nationell läkemedelslista

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Kommunstyrelsen

Diarienummer VSF.2025.28 700

§ 158 Sekretess

Protokollförs i socialnämnden sekretessprotokoll.

Diarienummer VSF.2025.145 795

§ 159 Avvikelser inom socialnämndens ansvarsområde

Kvalitetsutvecklare Veronica Sjöberg redovisar arbetet med avvikelser, synpunkter och klagomål.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden godkänner redovisningen.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Skyldigheten att rapportera avvikelser gäller alla personal, elever och praktikanter som fullgör uppgifter inom förvaltningen.

Avvikelse rapportering ska ske för händelser och situationer som innebär eller skulle kunna innebära avvikelser i verksamheten.

Totalt under perioden september till och med oktober 2025 har det inkommit 16 avvikelser lex Sarah, 23 avvikelser som rör andra händelser inom SoL och LSS samt 238 avvikelser som rör HSL.

Förvaltningen är även skyldig att skapa möjlighet för allmänheten att lämna synpunkter och klagomål på verksamheten. Dessa kan lämnas både muntligt, via blankett eller via e-tjänst på kommunens webbplats. Synpunkter och klagomål inkommer ibland även via mejl.

Totalt under samma period har det inkommit fem synpunkter och klagomål.

Beskrivning av ärendet

Avvikelse rapportering gäller för verksamheter som bedrivs inom ramen för Socialtjänstlagens (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt inom lag om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade. Rapporteringen gäller även för brister i samverkan med andra aktörer internt eller externt.

Syftet är att komma till rätta med brister i verksamheten och förhindra att liknande brister uppkommer igen. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att motivera till rapportering om händelser och situationer som kan vara risker i verksamheten för att avhjälpa, vidta åtgärder och förebygga upprepning. Händelse- och riskanalys ger ett bra stöd i utredningsarbetet för att identifiera bakomliggande orsaker och vidta verkningsfulla åtgärder.

Sammanställningen nedan rör perioden september och oktober 2025.

Avvikelser enligt lex Sarah eller annan avvikelse SoL/LSS

Antalet avvikelser lex Sarah som inkommit under perioden är totalt sexton stycken. Rapporteringen kommer i fjorton fall från äldreomsorgen och i två fall från Biståndsenheten. Rapporter från äldreomsorgen rör bland annat händelser om bristande brister i teknik, bristande följsamhet till rutiner, bristande bemötande, hot och våld mellan vårdtagare och uteblivna/försenade eller bristande utförande av insatser. Rapporter från myndighetsutövningen handlar om försenade insatser på grund av fördröjda beställningar/information till verkställare.

Totalt 23 rapporter om annan avvikelse SoL/LSS har inkommit varav åtta rapporterats i fel lagrum eller går ej att klassificera som avvikelse. Även här är majoriteten av rapporterade händelser inom äldreomsorgen (12 rapporter). En rapport kommer från stöd och service verksamheter, en rapport kommer från Biståndsenheten och en från VSF Administration

Rapporterna är svåra att kategorisera. De handlar bland annat om bristande samverkan/informationsöverföring, bristande följsamhet till rutiner och bristande planering.

Vissa avvikelser som rapporteras som annan avvikelse kan ändras till avvikelse Lex Sarah i utredningen beroende på händelsen. Detta gör att det utreds fler avvikelser lex Sarah än inkomna rapporter. Totalt har 22 utredningar enligt lex Sarah inletts under perioden.

Avvikelser enligt HSL

Fallavvikelser

Totalt har det inkommit 125 fallavvikelser under perioden. 112 av dessa rör äldreomsorgen och resterande är avvikelser inom grupp- och serviceboenden.

Läkemedelsavvikelser

Totalt 65 läkemedelsavvikelser har inkommit varav 58 rör äldreomsorgens verksamheter. Övriga rör grupp- och serviceboenden. 22 av de avslutade utredningarna bedömdes ha inneburit risk för vårdskada och 4 ha lett till en vårdskada. Vanligaste händelsen är utebliven eller förskjuten dos.

Avvikelser om medicintekniska produkter

Inga avvikelser har inkommit under perioden.

Övriga avvikelser HSL

Totalt 47 avvikelser rör övriga typer av händelser. Vanligast är utebliven/felaktig HSL-insats och uteblivna rehabinsatser, samt brister i kommunikation/informationsöverföring.

Synpunkter och klagomål

Under perioden har det inkommit fem synpunkter till förvaltningen. Synpunkterna rör i alla fall äldreomsorgen och handlar om missnöje med matens kvalitet på särskilt boende, missnöje med parkeringsmöjligheter vid Strömbacka samt tre synpunkter om missnöje med schema, personalhantering och information till personal.

Underlag till beslut

AU § 135/2025

Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Vård och socialförvaltningen

Diarienummer SN.2025.253 041

§ 160 Årlig indexuppräkning 2026 och revidering av taxa för tillsyn-, tillstånd alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2026

Miljö-, och byggchef Sandra Henriksson och miljö- och hälsoskyddsinspektör Marlene Säll presenterar indexuppräkning och revidering av taxan.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden fastställer taxa för tillsyn/tillstånd för alkohol, tobak och tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel, timtaxan efter indexuppräknings till 1127 kr.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa reviderad taxa för miljö- och byggavdelningens verksamhetsområde.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Arbetsutskottet föreslår socialnämnden att besluta enligt förvaltningens förslag till beslut avseende den årliga indexuppräknings. Arbetsutskottet föreslår socialnämnden att föreslå kommunfullmäktige att fastställa reviderad taxa för miljö- och byggavdelningens verksamhetsområde.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut med tillägg om belopp.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ska för varje avgiftsår (kalenderår) besluta att höja de timavgifter som kommunfullmäktige fastställt i gällande taxa. Höjningen ska ske med en procentsats som motsvarar förändringen under de senaste tolv månaderna i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Det har därutöver även tillkommit flera nya områden inom miljö- och byggavdelningens verksamhetsområde. Detta innebär att enbart

indexuppräknings av taxan inte är tillräcklig, utan taxan behöver revideras i sin helhet.

Beskrivning av ärendet

Taxan gäller för tillstånd och tillsyn enligt alkohollag (2010:1622), lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter samt lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten.

Av 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) framgår att kommuner får ta ut avgifter för tjänster som de tillhandahåller. För tjänster som kommuner är skyldiga att tillhandahålla får de ta ut avgifter endast om det följer av lag eller annan författning. I 2 kap. 6 § samma lag stadgas självkostnadsprincipen som innebär att en kommun inte får ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som kommunen tillhandahåller.

Nämndens rätt att ta ut avgift följer av kommunfullmäktiges beslut att anta taxan samt av de lagrum som anges i respektive kapitel i taxan.

I taxan har följande avgiftsområden lagts till:

- gårdsförsäljningstillstånd,
- anmälan om cateringlokal.
- anmälan om försäljning av folköl,
- anmälan av försäljning av elektroniska cigaretter,
- anmälan om försäljning av tobaksfria nikotinprodukter,
- justeringar är även gjorda i avgift för anmälan om förändring av person med betydande inflytande (PBI).

Prisindex för kommunal verksamhet används i Sveriges Kommuner och Regioners egna beräkningar och beskrivningar av sektorns kostnadsutveckling. Prisindex för kommunal verksamhet tas fram genom att priserna på löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas samman till ett genomsnittligt pris.

Prisindex för kommunal verksamhet är avsett att användas av kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadsutvecklingen i fasta löner och priser.

Prisindex kommunal verksamhet för 2026 är beräknat till 2,8 % (SKR 2025-10-03) och avdelningens timtaxor för 2026 räknas upp utifrån detta.

Beslutsunderlag

AU §137/2025

Tjänsteskrivelse

Taxa för tillsyn/tillstånd för alkohol, tobak och tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel 2026.

PKV från SKR.

Beslut skickas till

Miljö- och byggchef

Kommunstyrelsen

Diarienummer SN.2025.292 730

§ 161 Delegationsordning för miljö- och byggavdelningens ansvarsområde

Miljö-, och byggchef Sandra Henriksson och miljö- och hälsoskyddsinspektör Marlene Säll redovisar reviderad delegationsordningen.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden fastställer delegationsordningen för miljö- och byggavdelningens ansvarsområde.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden fastställer delegationsordningen för miljö- och byggavdelningens ansvarsområde.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Från den 1 juni 2025 har en ändring gjorts i Alkohollagen (2010:1622) där gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker tillåts för småskaliga producenter under en provotid om sex år och ska därefter utvärderas (5 a kap. 1-19 §§ alkohollagen). Syftet är att stärka den lokala besöksnäringen och ge småskaliga producenter bättre möjligheter att nå ut till konsumenter. Detta läggs till i delegationsordningen.

I delegationsordningen har Lotterilagen funnits med, men den lagen upphävdes den 1 januari 2019 och ersattes av Spellagen (2018:1138). Ansökningar som inkommer till kommunen utifrån Spellagen hanteras i dagsläget av kommunstyrelsen och mot bakgrund av det lämnas delegationen tillbaka till kommunledningsförvaltningen.

Beskrivning av ärendet

I samband med ändringen i Alkohollagen (2010:1622) behöver delegationsordningen för miljö- och byggavdelningens ansvarsområde revideras samt på grund av tidigare upphävandet av Lotterilagen.

Socialnämnden får enligt 6 kap 37 § kommunallagen uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende, eller en grupp av ärenden.

Delegaten träder in helt i socialnämndens ställe och ett beslut som fattas med stöd av delegering kan inte återtas. Däremot kan socialnämnden återkalla sin delegation generellt eller i ett särskilt ärende.

Syftet med delegering av nämndens beslutanderätt är att avlasta nämnden mindre viktiga ärenden för att möjliggöra en effektivare kommunal förvaltning med snabbare beslutsvägar och kortare handläggningstider.

Delegationsordningen ger miljö- och byggavdelningen delegation att fatta beslut på socialnämndens uppdrag.

Underlag till beslut

AU § 131/2025

Tjänsteskrivelse

Delegationsordning för miljö- och byggavdelningens ansvarsområde.

Beslut skickas till

Miljö- och byggavdelningen

Socialnämndens delegationsordning för miljö- och byggavdelningens ansvarsområde

Alkohollagen

Lag om tobak och liknande produkter

Lag om tobaksfria nikotinprodukter

Lag om handel med vissa receptfria läkemedel

Innehållsförteckning

Förkortningar	3
Allmänna bestämmelser för delegeringen	3
Delegeringsförbud	4
Beslut eller ren verkställighet	4
Anmälningsskyldighet	4
Arbetsfördelning inom miljö- och byggavdelningen	4
Socialnämndens delegering av ärenden till miljö- och byggavdelningen	5
Allmänna ärenden samt Tryckfrihetsförordningen, Förvaltningslagen och Kommunallagen	5
Alkohollagen (2010:1622)	7
Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter	9
Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter	10
Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel	11

Förkortningar

I denna delegationsordning används följande förkortningar:

AL	Alkohollag (2010:1622)
FL	Förvaltningslag (2017:900)
FoHMFS	Folkhälsomyndighetens föreskrifter (2014:7) om kunskapsprov
KL	Kommunallag (2017:725)
LHRL	Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel
LTLF	Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)
OSL	Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
TF	Tryckfrihetsförordning (1949:105)

Allmänna bestämmelser för delegeringen

Socialnämnden får enligt 6 kap 37 § KL uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende, eller en grupp av ärenden.

Delegaten träder in helt i socialnämndens ställe och ett beslut som fattas med stöd av delegering kan inte återtasa. Däremot kan socialnämnden återkalla sin delegation generellt eller i ett särskilt ärende.

Syftet med delegering av nämndens beslutanderätt är att avlasta nämnden mindre viktiga ärenden för att möjliggöra en effektivare kommunal förvaltning med snabbare beslutsvägar och kortare handläggningstider.

Beslut som fattas med stöd av delegering från nämnden ska alltid anmälas på nämndens nästa sammanträde.

Delegationsrätten omfattar (med undantag för delegation i brådskande ärenden, A1 nedan) inte ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Sådana ärenden ska av delegaten hänskjutas till nämnden för avgörande.

Delegaten har alltid möjlighet att återlämna delegationsrätten i ett ärende till nämnden.

Delegeringsförbud

Enligt 6 kap 38 § kommunallagen får beslutanderätten inte delegeras i följande ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Beslut eller ren verkställighet

I Kommunallagen skiljer man på nämndbeslut som får delegeras och beslut som innebär en ren verkställighet. Kännetecknen för nämndbeslut är att det finns alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och självständiga bedömningar. Beslut med ren verkställighet handlar om förberedande eller verkställande åtgärder som inte bygger på delegation. Exempel på detta kan vara avgiftsdebitering av en fastställd taxa. Dessa är inte beslut i lagens mening.

Anmälningsskyldighet

Samtliga beslut som fattats med stöd av delegation ska anmälas till socialnämnden vid nästkommande sammanträde. Detta med stöd av 6 kap 40 § kommunallagen. Anmälningsskyldighet föreligger inte för åtgärder som inte anses vara beslut enligt kommunallagen.

Arbetsfördelning inom miljö- och byggavdelningen

Miljö- och byggavdelningens arbetsfördelning utgör ett komplement till delegationsordningen. Arbetsfördelningen upprättas av miljö- och byggchefen och gäller från det att den upprättats fram till det den reviderats. Arbetsfördelningen ska delges socialnämnden vid nästkommande sammanträde.

Arbetsfördelningen reglerar huvudansvar och understöd för ärendegrupper. Den som har huvudansvaret ska följa utvecklingen inom området, inhämta nödvändig spetskompetens samt svara på frågor. Den som ger understöd kan handlägga egna ärenden under förutsättning att ärendegruppen är väl avgränsad inom området och att avgränsningen finns angiven i arbetsfördelningen. Vid semester, längre frånvaro eller anhopning av arbete ersätter understödjande handläggare den som har huvudansvaret på ämnesområdet.

Socialnämndens delegering av ärenden till miljö- och byggavdelningen

Allmänna ärenden samt Tryckfrihetsförordningen, Förvaltningslagen och Kommunallagen

A	Beskrivning	Lagrum	Delegat	Ersättare
A.1				Vice ordförande
A.2	Besluta att avvisa en överklagande-skrivning som inkommit för sent	45 § FL	Miljö- och byggchef	Ställföreträdande miljö- och byggchef
A.3	Besluta att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av beslut som fattas med stöd av delegation		Ordförande	Vice ordförande
A.4		6 kap 15 § KL	Miljö- och byggchef	Ställföreträdande miljö- och byggchef

	miljödomstol och andra myndigheter			
A.5	Besluta att inte lämna ut en allmän handling	6 kap 3 §, 17 kap 1 §, 30 kap 20 § OSL, 2 kap 14-15 §§ TF	Miljö- och byggchef	Ställföreträdande miljö- och byggchef
A.6	Rättelse av ett beslut som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende	36 § FL	Handläggare	Socialnämndens nämndsekreterare
A.7	Omprövning av beslut som är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller någon annan anledning om ej till nackdel för enskild	37 § FL	Handläggare	Miljö- och byggchef
A.8	Yttranden som inte är av principiell art eller av större ekonomisk betydelse		Handläggare	Miljö- och byggchef

Alkohollagen (2010:1622)

B	Beskrivning	Lagrum	Delegat	Ersättare
B.1				
B.2	Beslut om att meddela stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten eller slutna sällskap	8 kap 2 § AL	Socialnämndens arbetsutskott	
B.2	Beslut om att meddela tillfälligt serverings-tillstånd till allmänheten eller slutna sällskap	8 kap 2 § AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.3		8 kap 2 § AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.4	Beslut om att meddela tillstånd för anordnande av provsmakning av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat	8 kap 2 § AL, 8 kap 6-7 §§ AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.5	Beslut om att meddela stadigvarande serveringstillstånd för cateringverksamhet till slutna sällskap	8 kap 4 § AL	Socialnämndens arbetsutskott	
B.5	Beslut om att ändra serveringstid inom den så kallade normaltiden eller enligt kommunens riktlinje för servering av alkohol	8 kap 19 § AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.5	Beslut om att ändra godkänt serveringsutrymme	8 kap 14 § AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.6	Beslut om att godkänna lokal för cateringverksamhet	8 kap 4 § AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.7	Beslut om att begära ut bokföringshandlingar	9 kap 14 §	Handläggare	Miljö- och byggchef

B.8				Miljö- och
B.9	Beslut om att göra undantag från skyldighet att avlägga prov	10 § FoHMFS	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.10	Beslut om att hindra en sökande från att genomgå prov	11 § FoHMFS	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.11	Beslut om att bevilja dödsbos eller konkursbos ansökan om att få fortsätta rörelsen	9 kap 12 § AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.12	Beslut om att godkänna nya bolagsmän	8 kap 12 § AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.13	Beslut om att återkalla beviljat serveringstillstånd	9 kap 18 §, punkt 1 AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.14	Beslut om att återkalla beviljat serveringstillstånd	9 kap 18 §, punkt 2-3 AL	Socialnämndens arbetsutskott	
B.15	Beslut om att meddela varning	9 kap 17 § AL	Socialnämnden	
B.16	Beslut om att meddela erinran	9 kap 17 § AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.17	Beslut om att meddela varning eller förbjuda servering på särskilda boenden	9 kap 20 § AL	Kommunstyrelsens arbetsutskott	
B.18	Beslut om att förbjuda den som bedriver detaljhandel med eller servering av folköl	9 kap 19 § AL	Socialnämndens arbetsutskott	
B.19	Beslut om att meddela varning till den som bedriver detaljhandel med eller servering av folköl	9 kap 19 § AL	Socialnämndens arbetsutskott	
B.20	Beslut om att begära biträde av Polismyndigheten	9 kap 9 § AL	Handläggare	Miljö- och byggchef
B.21	Bestämmande av avgift för tillstånd eller tillsyn inom fastställd taxa och tillämpningsanvisningar	8 kap 10 § AL, kommunens taxa	Handläggare	Miljö- och byggchef

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

T	Beskrivning	Lagrum	Delegat	Ersättare
T.1				
T.2	Beslut om att bevilja dödsbos ansökan om fortsatt verksamhet	5 kap 8 § LTLP	Handläggare	Miljö- och byggchef
T.3	Beslut om att bevilja försäljningstillstånd efter ansökan från konkursbo	5 kap 9 § LTLP	Handläggare	MB-chef
T.4	Beslut om att meddela föreläggande	7 kap 9 och 12 §§ LTLP	Handläggare	Miljö- och byggchef
T.5	Beslut om att meddela föreläggande med vite	7 kap 9 och 15 §§ LTLP	Socialnämndens arbetsutskott	
T.6	Beslut om att återkalla försäljningstillstånd	7 kap 10 § p1 LTPL	Handläggare	Miljö- och byggchef
T.7	Beslut om att återkalla försäljningstillstånd	7 kap 10 § p2-4 LTLP	Socialnämndens arbetsutskott	
T.8	Beslut om att meddela varning	7 kap 11 § LTLP	Socialnämnden	
T.9		7 kap 13 § LTLP	Socialnämnden	
T.10	Bestämmande av avgift för provning och tillsyn inom fastställd taxa och tillämpningsanvisningar	8 kap 1-2 §§ LTLP, Kommunens taxa	Handläggare	Miljö- och byggchef

Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter

T	Beskrivning	Lagrum	Delegat	Ersättar e
T.11				
T.12	Begära att få de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för myndighetens tillsyn enligt denna lag	32 § LTN	Handläggare	Miljö- och byggchef
T.13	Begära tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som berörs av denna lag eller anslutande föreskrifter	33 § LTN	Handläggare	Miljö- och byggchef
T.14	Begära handräckning från polis eller Kronofogdemyndigheten	34 § LTN	Handläggare	Miljö- och byggchef
T.15	Besluta om kontrollköp	37 § LTN	Miljö- och byggchef	
T.16	Besluta om nedsättning av avgifter i vissa fall	40 § LTN	Miljö- och byggchef	
T.17	Avskriva ärende samt fatta beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Handläggare	Miljö- och byggchef
T.18	Överklaga dom från förvaltningsrätt	42 § LTN	Miljö- och byggchef	
T.19	Överklaga dom från kammarrätt	42 § LTN	Miljö- och byggchef	
T.20	Omröva beslut efter överklagande av motpart	42 § LTN	Miljö- och byggchef	
T.21	Avge yttrande till förvaltningsrätt eller	42 § LTN	Miljö- och byggchef	

T.22	Göra polisanmälan vid misstanke om brott	43-45 §§ LTN	Handläggare	Miljö- och byggchef
T.23	Ansöka om utdömande av vite, oavsett vitesbeloppets storlek	6 § Lag (1985:206) om viten	Socialnämndens arbetsutskott	

Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

R	Beskrivning	Lagrum	Delegat	Ersättare
R.1				Miljö- och byggchef

Diarienummer SN.2025.298 700

§ 162 Tillsynsplan alkohol, tobak och receptfria läkemedel samt tobaksfria nikotinprodukter 2026

Miljö-, och byggchef Sandra Henriksson och miljö- och
hälsoskyddsinspektör Marlene Säll redovisar tillsynsplanen.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden antar tillsynsplan 2026 för alkohol, tobak och liknande
produkter, tobaksfria nikotinprodukter, rökfria miljöer och receptfria
läkemedel.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden antar tillsynsplan 2026 för
alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter, rökfria
miljöer och receptfria läkemedel.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets
förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Ansvarig nämnd ska upprätta en tillsynsplan och utföra tillsyn enligt
Alkohollagen (2010: 1622), lagen om tobak och liknande produkter (2018:
2088), lagen om tobaksfria nikotinprodukter (2022: 1257) samt lagen om
handel med vissa receptfria läkemedel (2009: 730).

Miljö- och byggavdelningen bedriver på delegation uppdraget för tillsyn för
ovan nämnda lagstiftningar för socialnämnden. Miljö- och byggavdelningen
har för uppdraget upprättat ett förslag på tillsynsplan för 2026.

Planen beskriver det övergripande uppdraget, syftet och den planerade
tillsynen som ska bedrivas under 2026.

Underlag till beslut

AU § 132/2025

Tjänsteskrivelse

Tillsynsplan 2026 för alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter, rökfria miljöer och receptfria läkemedel.

Beslut skickas till

Miljö- och byggavdelningen

Tillsynsplan 2026

Alkohol, tobak och liknande produkter,
tobaksfria nikotinprodukter, rökfria miljöer
och receptfria läkemedel

Dokumentreferens: 6049_202601071433440291767792824029

Innehållsförteckning

1	Kommunen och nämnden ansvar.....	3
2	Alkohol.....	4
3	Folköl.....	7
4	Tobak och liknande produkter.....	8
5	Rökfria miljöer.....	10
6	Tobaksfria nikotinprodukter.....	11
7	Vissa receptfria läkemedel.....	13
8	Resurstilldelning.....	14

1 Kommunen och nämnden ansvar

Ansvarig nämnd ska upprätta en tillsynsplan och utföra tillsyn enligt Alkohollagen (2010: 1622), lagen om tobak och liknande produkter (2018: 2088), lagen om tobaksfria nikotinprodukter (2022: 1257) samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (2009: 730).

Tillsynen utförs enligt den plan som är antagen av ansvarig nämnd. Planen ska vara ett stöd för tillsynsverksamheten och möjliggöra en god uppföljning och ökad kostnadseffektivitet.

Nämndens uppdrag innebär i huvudsak yttre och inre tillsyn samt kontroll av verksamheterna med tillstånd, utfärda tillsynsprotokoll, handläggning av tillståndsansökningarna och anmälningar, remisser, information och rådgivning till verksamheter, handläggning av klagomål och liknande ärenden, kontrollköp, meddela föreläggande, förbud, erinran, varningar och återkallelse av tillstånd samt upprätta polisanmälan vid misstanke om brott.

Alla ärenden registreras i kommunens ärendehanteringssystem Castor. I systemet finns även alla verksamheter registrerade i egna objekt uppdelade på de olika lagområdena även i systemet. Dessa uppdelningar är alkohol, tobak, vissa receptfria läkemedel och folköl.

2 Alkohol

Tillsyn enligt alkohollagen (2010: 1622)

Alkohollagen är en skyddslagstiftning, med målet att begränsa alkoholens skadeverkningar. Den alkoholpolitiska hänsynen har företräde framför företagsekonomiska och näringspolitiska ställningstaganden. Lagen begränsar tillgängligheten av alkohol genom att bara de serveringsställen som uppfyller alkohollagens högt ställda krav, ska få tillstånd att servera alkohol. Alkohollagen innehåller också bestämmelser om servering och detaljhandel med folköl.

"Kommunen och Polismyndigheten har tillsyn över efterlevnad av de bestämmelser som gäller för alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat" alkohollagen (2010: 1622), 9 kap 2 §.

Det är kommunen och Polismyndigheten som utövar den direkta tillsynen över verksamheter med serveringstillstånd. Folkhälsomyndigheten och Länsstyrelsen som har med undantag av de begränsningar som anges i 9 kap 3 och 4 §§, tillsyn över kommunernas arbete inom länet. Länsstyrelserna ska även biträda kommunerna med rådgivning.

Syfte

Syftet med tillsynen är att förebygga och korrigerar brister som kan uppstå vid servering av alkoholdrycker och försäljning av folköl, samt för att skydda barn och unga att introduceras i alkohol vid för tidig ålder. Tillsynsplanen ska bidra till att tillsynsarbetet sker strukturerat, med mätbara och uppföljningsbara mål.

Serveringstillstånd

Servering av spritdrycker, vin, andra jästa alkoholdrycker, starköl och alkoholdrycksliknande preparat får endast ske av den som har serveringstillstånd. Av alkohollagen framgår att servering endast får ske i sådan omfattning och i sådana former att skador eller brister i ordning och nykterhet på serveringsställena inte uppstår. Som ett särskilt skydd för ungdom finns även åldersgränser angivna i lagen.

De förutsättningar som gäller för att få serveringstillstånd ska vara uppfyllda även efter att tillstånd meddelats. Ovanstående principer ligger till grund för Strömsunds kommuns tillsynsarbete riktad mot innehavare av serveringstillstånd. Tillsynen består av förebyggande, inre och yttre tillsyn.

Förebyggande tillsyn

För att skapa en god grund för dialog, förståelse och samarbete mellan kommun och tillståndshavare sker den förebyggande tillsynen genom information, rådgivning och utbildning.

Den förebyggande tillsynen i Strömsunds kommun kan ske genom:

- En digital utbildning ska finnas tillgänglig för verksamheterna att delta i.
- Att ständigt ha en dialog med berörda verksamheter.
- Att informationsmaterial om bestämmelser i alkohollagen är uppdaterat på hemsidan och finns lätt tillgängligt för krögare och allmänheten.
- Att handläggare finns tillgänglig för samtal och besök.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn avser den tillsyn som sker ute på serveringsställen i syfte att följa upp att verksamheten bedrivs enligt alkohollagens bestämmelser. Den yttre tillsynen kan ske enskilt av kommunen eller om möjligt i samverkan med andra myndigheter. Den yttre tillsynen genomförs årligen av kommunens handläggare utifrån fastställd tillsynsplan. Tillsynen fokuserar på de största riskerna och vidtar de åtgärder som är nödvändiga så att de avvikelser som upptäckts vid kontrollen åtgärdas inom utsatt tid.

Den yttre tillsynen i Strömsunds kommun sker genom att kontrollera:

- Att ordning och nykterhet råder på serveringsstället.
- Att servering inte sker till minderåriga.
- Att lagad mat tillhandahålls på serveringsstället.
- Att serveringsansvarig person finns på plats.
- Att utbudet av alkoholdrycker överensstämmer med beviljat tillstånd.
- Att det finns alkoholfria alternativ.
- Att den som serverar alkohol är anställd av tillståndshavaren eller är inhyrd av ett bemanningsföretag.
- Att marknadsföringen inte är påträngande.
- Att servering inte sker före eller efter beviljad serveringstid.
- Att meddelade villkor följs.
- Att förvarings- och förtäringförbuden efterlevs.

Inre tillsyn

Den inre tillsynen innebär främst administrativt arbete i form av kontroll och uppföljning gällande tillståndshavarnas personliga och ekonomiska förhållanden. Detta sker bland annat genom remissförfarande till Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Polismyndigheten. Uppgifter kan hämtas in vad gäller företaget såväl som personer med betydande inflytande (PBI) och övriga bolagsengagemang i verksamheten. Ärendet kan också startas med anledning av att misstanke uppstått i samband med iakttagelser från den yttre tillsynen.

Den inre tillsynen innefattar även en fortlöpande bevakning av restaurangernas marknadsföring på hemsidor, Facebook och övriga annonser under hela året.

Förhållanden på livsmedelsanläggningarna kan kontrolleras utan remissförfarande, då livsmedelskontrollen liksom alkoholtillsynen utförs av miljö- och byggavdelningen.

Den inre tillsynen i Strömsunds kommun kan ske genom att:

- Tillståndshavare av stadigvarande serveringstillstånd och personer med betydande inflytande i företaget kontrolleras årligen genom remissförfarande till någon av ovanstående instanser. Särskild vikt ska läggas vid deras personliga och ekonomiska förhållanden samt godandel.
- Rapporter från ordningsvakter och Polisen kontrolleras löpande som ett underlag för prioriteringen i tillsynsarbetet.
- Restaurangrapporter granskas årligen för att se om redovisat inköp samt försäljning är rimlig.

Samordnad tillsyn

Tillsynen kan ske i samarbete med andra myndigheter såsom Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten, Räddningstjänsten eller annan aktuell aktör. Samordnad tillsyn sker med fördel vid de tillställningar som bedöms som större och med högre risker exempelvis: marknader, festivaler, julbord och större konserter.

Med samordnad tillsyn avses ett fördjupat tillsynsarbete som myndigheterna planerar och genomför tillsammans. Dessa myndigheter deltar med stöd av den lagstiftning som gäller för deras respektive sakområde:

- Räddningstjänsten ansvarar för brandsäkerhetsfrågor så som utrymningsvägar och systematiskt brandskyddsarbete (SBA).
- Miljö- och byggnämnden ansvarar för livsmedels-, hälso- och ventilationsfrågor.
- Skatteverket ansvarar för bokföring, kassaregister och personalliggare.
- Polismyndigheten har samma tillsynsansvar som kommunen vid yttre tillsyn.
- Kronofogdemyndigheten kan vara behjälplig i tillståndshavarens ekonomiska bakgrund.

Planerad tillsyn 2026

Samtliga verksamheter ska få yttre och inre tillsyn under året. De stadigvarande verksamheter som ansöker om tillfälliga tillstånd under året kommer inte få någon inre tillsyn.

Förebyggande tillsyn: Strömsunds kommun ska titta på en digital lösning för hur verksamheterna ska kunna erbjudas utbildning i ansvarsfull alkoholservering.

Yttre tillsyn: Strömsunds kommun kommer fokusera på att granska prislistor för alkoholfria och alkoholhaltiga drycker.

Inre tillsyn: Strömsunds kommun kommer fokusera på att granska personligandel genom remisser till Polisen. Löpande granskning av ordningsvakternas rapportering.

3 Folköl

Tillsyn över detaljhandel med öl

"Öl med en alkoholhalt som överstiger 2,25 men inte 3,5 volymprocent benämns folköl och öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent benämns starköl" alkohollagen (2010: 1622) 1 kap 6 §.

Den som bedriver detaljhandel med försäljning av folköl eller servering av folköl är skyldig att anmäla detta till kommunen. Anmälan ska ha inkommit till kommunen innan försäljning, eller servering påbörjats.

Egenkontroll program

Enligt alkohollagen ska den som bedriver detaljhandel med försäljning eller servering av folköl utöva egenkontroll. Det innebär att den som bedriver detaljhandel eller serverar folköl ska utöva särskild tillsyn över den egna försäljningen och följa de rutiner som dokumenterats i egenkontrollprogrammet.

Egenkontrollprogrammet ska bland annat innehålla uppgifter om hur man informerar personalen om regler för försäljning, vem som är försäljningsansvarig, rutiner för ålderskontroll och hur man informerar om detta. Kommunen ska vid behov vara behjälplig med råd och information kring hur egenkontrollprogrammet kan utformas.

Kommunens tillsyn

Tillsynen av försäljning och servering av folköl ska främst inriktas på att ge råd, stöd och information till näringsidkarna, det vill säga förebyggande tillsyn.

Kommunen kan dock ingripa med försäljningsförbud eller om det bedöms som en alltför ingripande åtgärd, besluta om att meddela en varning.

En av alkohollagstiftningens viktigaste uppgifter är att förhindra försäljningen av folköl till minderåriga. Genom tillsynen, som bland annat innebär att kommunen kontrollerar att det finns ett egenkontrollprogram, påminns näringsidkarna om vikten av att följa lagen gällande åldersgränser och om att ha egna rutiner i verksamheten för att klara detta.

Planerad tillsyn

- Samtliga verksamheter ska inspekteras under året.
- De verksamheter som behöver nya uppdaterade skyltar om åldersgräns kommer få det av handläggaren under 2026.
- Tillsynen kommer fokusera på att kontrollera om det finns en tydlig och klart synbar skylt som informerar om förbudet mot att sälja eller lämna ut folköl till den som inte fyllt 18 år.
- Kontroll av verksamhetens egenkontrollprogram kommer ske för att säkerställa att det som står följs och är anpassat efter verksamhetens behov och förutsättningar.
- Kontrollera av att verksamheterna säljer tillräckligt med livsmedel utifrån vad lagstiftningen kräver vid folkölsförsäljning kommer även att ske.

4 Tobak och liknande produkter

Tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter (LPLP 2018: 2008)

En tobaksvara är en vara som innehåller tobak såsom cigaretter, cigarr, cigariller, pip- och rulltobak, snus, tuggtobak, portionstobak, råttobak och tobak till vattenpipa, samt elektroniska cigaretter (e-cigaretter/ vapes) och tillhörande påfyllnadsbägare.

"Denna lag syftar till att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förbundna med bruk av tobak och liknande produkter, samt med exponering från rök från tobak och utsläpp från liknande produkter" (2018: 2008) 1 kap.

Ett tillstånd beviljas endast den som visar att han eller hon är ekonomiskt och personligt lämplig att utöva verksamheten.

Kommunen kan begära in information om sökande från exempelvis Polismyndigheten, sökande behöver själv tillhandahålla information från Skatteverket och Kronofogdemyndigheten som kommunen kan behöva vid tillsyn.

Kravet på tillstånd gäller endast för tobaksvaror. För e-cigaretter och påfyllnadsbehållare räcker det fortsatt med att göra en anmälan till kommunen innan försäljningen startar.

Syfte

Syftet med tillsynen är att förebygga och korrigera brister som kan uppstå vid försäljning av tobaksprodukter, samt för att skydda barn och unga att introduceras för tobak vid tidig ålder. Tillsynsplanen ska bidra till att tillsynsarbetet sker strukturerat, med mätbara och uppföljningsbara mål.

Egenkontrollprogram

Egenkontrollprogrammet ska bland annat innehålla uppgifter om hur man informerar personalen om regler för försäljning, vem som är försäljningsansvarig, rutiner för ålderskontroll och hur man informerar om detta.

Tillsyn av detaljhandel

Kommunen ska enligt lag utöva tillsyn över tobaksvaror och liknande produkter. Det är Folkhälsomyndigheten som ansvarar för tillsynsvägledningen i kommunens och Polismyndighetens tillsyn när det gäller hälsovarningar, produktpresentation, identitets- och säkerhetsmärkning, tillhandahållande av elektroniska cigaretter samt påfyllningsbehållare och marknadsföring.

Kommunen har även rätt till att utföra kontrollköp för att säkerställa att försäljningsstället inte säljer tobaksvaror till minderåriga.

Förebyggande tillsyn

För att skapa en god grund för dialog, förståelse och samarbete mellan kommun och tillståndshavare sker den förebyggande tillsynen genom information och rådgivning.

Den förebyggande tillsynen i Strömsunds kommun kan ske genom:

- Att ständigt ha en dialog med berörda verksamheter.
- Att hemsidan uppdateras kontinuerligt med aktuell information och finns tillgänglig för verksamhetsutövare.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn avser den tillsyn som sker hos detaljhandeln i syfte att följa upp och kontrollera att verksamheten bedrivs enligt lagen om tobak och liknande produkter.

Vid tillsynen kontrolleras:

- Skyltning om åldersgräns.
- Personalens rutiner för att motverka att tobaks säljs till minderåriga.
- Marknadsföring och skyltning.
- Hälsovarningar, produktpresentation samt identitets- och säkerhetsmärkning.
- Tillhandahållande och anmälan av e-cigaretter och påfyllnadsbehållare.
- Tillhandahållande av nya tobaksvaror i andra fall än när det gäller gränsöverskridande distansförsäljning.
- Att egenkontrollprogrammet är ändamålsenligt och anpassat för verksamheten.
- Kontroll av belysning i skåp och skyltar.

Inre tillsyn

Den inre tillsynen är en administrativ tillsyn som består av kontroll och uppföljning av tillståndshavarnas personliga- och ekonomiska förhållanden. Ärendet kan också startas med anledning av att misstanke uppstått i samband med iakttagelser från den yttre tillsynen.

Den inre tillsynen sker genom remissförfrågningar till Polismyndigheten, samt begäran om remiss från Skatteverket och Kronofogdemyndigheten av tillståndsinnehavaren.

Planerad tillsyn

- Samtliga försäljningsställen kommer inspekteras.
- Fokus kommer ligga på att utföra inre granskning av tillståndshavarnas personliga vandel med remisser till Polismyndigheten.
- Granska marknadsföring både fysiskt på försäljningsstället och på verksamhetens sociala medier.
- De verksamheter som behöver nya uppdaterade skyltar om åldersgräns kommer få det av handläggaren under 2026.

5 Rökfria miljöer

Ansvaret för rökfria miljöer ligger på den som har praktiska möjligheter att se till att bestämmelserna om rökförbud följs, nämligen ägaren eller den som på annan grund (exempelvis i egenskap av hyresgäst eller arrendator) disponerar över en lokal, ett annat utrymme eller ett område utomhus. Kommunerna utövar tillsyn över att reglerna i lagen om tobak och liknande produkter och anslutande föreskrifter följs.

I kommunen finns ett stort antal områden där miljö- och byggavdelningen ska bedriva tillsyn över rökfria miljöer. Dessa omfattar bland annat skolgårdar, idrottsarenor, HVB-hem, busshållplatser, lekplatser, entréer och uteserveringar. Tillsyn sker fortlöpande under året med prioritet på rökfria skolgårdar och uteserveringar som besöks varje år.

Rökförbud gäller bland annat i offentliga lokaler och vissa utomhusområden – särskilt där barn och unga vistas. Det anges i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Från och med 1 juni 2005 gäller alltså ett rökförbud i alla serveringsmiljöer (prop. 2017/18:156 s. 93 och s. 202). Rökförbudet gäller alla serveringsställen som i näringsverksamhet serverar mat eller dryck som man kan äta på stället. Dit hör uteserveringar i anslutning till bland annat kaféer, konditorier, barer och pubar enligt lagen om tobak och liknande produkter 6 kap, 2 §.

Syfte

Lagen skyddar barn och unga genom att rökning blir mindre synligt, vilket bidrar till att färre börjar röka. Rökfria skolgårdar kan också vara ett stöd för de som vill sluta röka. Av de som röker börjar majoriteten att röka i tonåren, så rökförbudet är särskilt viktigt på platser där ungdomar vistas.

Tillsyn av rökfria skolgårdar

Om det vid tillsynsbesöket uppmärksammas rökning eller annan avvikelse på en skolgård följs detta upp. Då kontaktas ansvarig rektor som får åtgärda avvikelsen genom att antingen komma in med åtgärder på avvikelsen eller ett foto som visar på att avvikelsen är åtgärdad.

Tillsyn av rökfria uteserveringar

En uteservering är oftast avgränsad med någon form av staket eller liknande. Tillsyn av dessa sker varje år i samband med den yttre alkoholtillsynen.

Planerad tillsyn

Under år 2026 kommer samtliga rökfria skolgårdar och uteserveringar kontrolleras.

Vid tillsynen av rökfria skolgårdar kontrolleras:

- Om rökning förekommer på skolgården eller om det finns tecken på att det skett rökning.
- Förebyggande åtgärder, exempelvis att föräldrar informeras om rökförbudet.
- Skolans tobakspolicy/handlingsplan.
- Att skyltar om rökförbudet finns och att det inte finns några askkoppar eller liknande på skolgården.

Vid tillsynen av rökfria uteserveringar kontrolleras:

- Om rökning förekommer på uteserveringen eller om det finns tecken på att det skett rökning.
- Att skyltar om rökförbudet finns och att det inte finns några askkoppar eller liknande på uteserveringen.

6 Tobaksfria nikotinprodukter

Tillsyn enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257)

Tobaksfri nikotinprodukt är produkter utan tobak som innehåller nikotin för konsumtion.

En näringsidkare får inte bedriva detaljhandel med tobaksfria nikotinprodukter utan att först ha gjort en anmälan om försäljningen.

”Denna lag syftar till att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förenade med bruk av tobaksfria nikotinprodukter” (2022: 1257) § 1.

Syfte

Syftet med tillsynen är att förebygga och korrigera brister som kan uppstå vid försäljning av tobaksfria nikotinprodukter, samt för att skydda barn och unga att introduceras för nikotin vid tidig ålder. Tillsynsplanen ska bidra till att tillsynsarbetet sker strukturerat, med mätbara och uppföljningsbara mål.

Tillsynsansvar

Kommunerna ansvarar för tillsyn på fysiska försäljningsställen när det gäller:

- Produktanmälan enligt 5 §
- Produktkrav enligt 6 §
- Innehållsdeklaration, hälsovarning och märkning enligt 7 och 8 §
- Rapporteringsskyldighet enligt 14 §.
- Kommunerna ansvarar också för tillsyn av marknadsföringsbestämmelser enligt 9 och 10 §§ på eller i anslutning till fysiska försäljningsställen.

Kommunerna och Polismyndigheten ansvarar för tillsyn på försäljningsställen när det gäller:

- Anmälan om försäljning och egenkontroll enligt 17 och 18 §§ när näringsidkaren har säte eller fast försäljningsställe för näringsverksamhet i Sverige, och
- Ålderskrav enligt 19 och 20 §§.

Detta innebär att kommunerna och Polismyndigheten ansvarar för tillsynen både på försäljningsställen och på eventuella webbplatser kopplade till kommunen när det gäller exempelvis anmälan om försäljning och ålderskontroll.

Förebyggande tillsyn

För att skapa en god grund för dialog, förståelse och samarbete mellan kommun och verksamhetsutövare sker den förebyggande tillsynen genom information och rådgivning.

Den förebyggande tillsynen i Strömsunds kommun kan ske genom:

- Att ständigt ha en dialog med berörda verksamheter.
- Att hemsidan uppdateras kontinuerligt med aktuell information och finns tillgänglig för verksamhetsutövare.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn avser den tillsyn som sker hos detaljhandeln i syfte att följa upp och kontrollera att verksamheten bedrivs enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter.

Vid tillsynen kontrolleras:

- Skyltning om åldersgräns.
- Personalens rutiner för att motverka att tobaksfria nikotinprodukter säljs till minderåriga.
- Att hälsovarningar finns på produkterna.
- Tillhandahållande och anmälan av tobaksfria nikotinprodukter.
- Att egenkontrollprogrammet är ändamålsenligt och anpassat för verksamheten.
- Kontroll av marknadsföring och eventuell belysning i exponeringsskåp.

Planerad tillsyn

- Samtliga försäljningsställen kommer inspekteras.
- Tillsynen sker samordnat med tillsynen över tobak och liknande produkter då försäljningen oftast sker på samma ställen.
- De verksamheter som behöver nya uppdaterade skyltar om åldersgräns kommer få det av handläggaren under 2026.

7 Vissa receptfria läkemedel

Tillsyn enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (2009: 730)

Vissa receptfria läkemedel får från den 1 november 2009 säljas på andra försäljningsställen än öppenvårdsapotek. Kommunerna ska enligt lag (2009: 730) om handel med vissa receptfria läkemedel kontrollera efterlevnaden där Läkemedelsverket har det övergripande tillsynsansvaret och sanktionsmöjligheterna.

Den som avser att bedriva försäljning av vissa receptfria läkemedel är skyldig att anmäla detta till Läkemedelsverket.

Syfte

Bestämmelserna syftar till att säkerställa att läkemedel inte hanteras och säljs på ett sådant sätt att de skadar människor, egendom eller miljö samt att läkemedlets kvalitet försämras.

Egenkontrollprogram

Näringsidkaren ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och hantering av läkemedlen vilket innebär att det ska finnas ett lämpligt egenkontrollprogram anpassat till verksamheten.

Yttre tillsyn

Kommunen ska enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel kontrollera efterlevnad av lagen och dess föreskrifter. Vid tillsynen används en färdig tillsynsrapport som Läkemedelsverket själva tagit fram för den kommunala kontrollen av handel med vissa receptfria läkemedel. Vid brister rapporteras dessa till Läkemedelsverket.

Planerad tillsyn

- Samtliga försäljningsställen kommer inspekteras.
- Att försäljningsstället har ett anpassat egenkontrollprogram.
- Att försäljningsstället följer de rutiner som finns i egenkontrollprogrammet.
- Att exponering/förvaring av läkemedel sker enligt Läkemedelsverkets föreskrifter.
- Att sortiment överensstämmer med Läkemedelsverkets föreskrifter.
- Att inga läkemedel säljs till de under 18 år, och att det finns uppsatta skyltar som informerar om detta.
- Att reklamationer och returer sker enligt gällande rutiner i egenkontrollprogrammet.

8 Resurstilldelning

För handläggningen av ärenden samt tillsyn enligt denna tillsynsplan avdelas 1000 timmar vilket motsvarar tillgänglig tid för en årsarbetskraft.

Tabell 1 Resurstilldelning

Handläggning/Tillsyn	Tid
Alkohol	650 timmar
Tobak/Folköl/ Receptfria läkemedel/ tobaksfria nikotinprodukter	300 timmar
Rökfria miljöer	50 timmar
Total	1000 timmar

Diarienummer SN.2025.272 700

§ 163 Revisionsrapport Uppföljning granskning IT-säkerhet och sekretess

Kvalitetsutvecklare Veronica Sjöberg presenterar rutiner och åtgärder.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av och godkänner redovisningen av rutin för hybridarbete och sekretess inom vård- och socialförvaltningen med förslag på planerade åtgärder.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden tar del av informationen och ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett färdigt förslag på åtgärder.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att godkänna redovisningen av rutin för hybridarbete och sekretess inom vård- och socialförvaltningen med förslag på planerade åtgärder.

Sammanfattning av ärendet

Vid socialnämndens arbetsutskott den 5 november 2025 § 117 fick förvaltningen i uppdrag att:

- Genomföra en behovsanalys och upprätta nödvändiga rutiner och riktlinjer för att säkerställa att medarbetare har nödvändiga instruktioner för att arbeta säkert hemifrån och återkomma i december
- Undersöka vilka roller som är i behov av en mer djupgående utbildning och tillgodose detta behov och återkomma i december.

Bakgrunden till detta uppdrag kommer från en uppföljning av en tidigare genomförd revisionsgranskning av IT-säkerhet och sekretess vid hemarbete (KS §144/2025). I uppföljningen framgår att förvaltningen delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer men att ovanstående kvarstår att hantera.

Beskrivning av ärendet

I dag är det möjligt för i enhetschefer, administrativ personal samt i viss utsträckning handläggare att hybridarbete vid behov. Andra yrkesgrupper i förvaltningen har svårt att genomföra sina arbetsuppgifter utan att vara på plats på sin arbetsplats.

Utgångspunkten är alltid att vara närvarande på arbetsplatsen men det kan i vissa fall och för vissa arbetsuppgifter vara möjligt att hybridarbete.

Idag finns ingen anställd i förvaltningen som distansarbetar.

Behovsanalys

Samtliga verksamhetschefer har tillfrågats om hur det fungerar med hybridarbete idag i verksamheten idag, vilka risker som kan uppstå och vilka behov som finns framåt. Det finns idag lokala rutiner på enheter där hybridarbete förekommer som reglerar i vilken utsträckning det är möjligt, hur detta ska överenskommas med chef och kollegor samt hur kommunikationen med enheten ska ske vid hybridarbete. Eftersom merparten av arbetet sker i verksamhetssystemet finns en god säkerhet vad gäller obehörigas möjlighet till åtkomst av uppgifter. Medarbetare har generellt goda kunskaper i vad som gäller kring sekretessuppgifter och behöver alltid tänka på detta oavsett var arbetet utförs.

Rutiner och riktlinjer

Sedan 2024 finns beslutade riktlinjer kring IT- säkerhet som behandlar bland annat:

- Vilken utrustning som ska användas.
- Vilka program som får användas.
- Hur lagring ska ske.
- Hur avvikelser ska hanteras.
- Hantering av användarnamn och lösenord samt e-post.
- Verksamhetens ansvar för system och program.

Det pågår också ett arbete kring att ta fram riktlinjer för hybrid- och distansarbete för vissa yrkesgrupper som ännu inte fastställts. Den behandlar tydligt vad som gäller kring omfattning av hybridarbete, arbetsmiljörutiner, introduktion av nyanställda, säkerhetsrutiner,

förutsättningar för hybridarbete, utrustning som ska användas och vilka försäkringar som gäller.

Utöver detta har en informationssida om framför allt hybridarbete tagits fram för förvaltningen i VSF:s ledningssystem, intranätet. Denna bygger på de riktlinjer som finns och inom kort kommer att besluta på ett övergripande plan. Fokus för vår förvaltning är hur arbetet ska fungera när vi hanterar sekretess och känsliga uppgifter. Denna sida innehåller uppgifter om:

- Hur arbetet ska planeras och följa upp.
- Hur samarbete och samverkan ska fungera vid hybridarbete.
- Olämpliga arbetsplatser.
- Viktigt att tänka på vid hybridarbete.

Utbildning i ämnet

I dagsläget framkommer inga ytterligare behov av utbildningssatsningar kring hybridarbete inom förvaltningen. I den övergång som vi står i vad gäller Microsoft 365, framtagande av ny informationshanteringsplan samt den informationsklassning av som vi kliver in i så kommer berörd personal som hybridarbetar att få ytterligare kompetens i ämnet för att säkerställa att informationshanteringen sker säkert.

Underlag till beslut

AU § 125/2025

Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Kommunstyrelsen

Kommunrevisionen

Diarienummer SN.2025.44 700

§ 164 Aktuell information 2025

Förvaltningschef Pernilla Johansson och ordförande Morgan Olsson informerar.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Yrkande

Ordföranden yrkar att arbetsutskottet tar del av informationen.

Sammanfattning

Prisutdelning av årets arbetsplats, årets chef och årets medarbetare.

NÄVA- avtal under omförhandling, senaste förhandling var 2015.

Lagen om utskrivningsklar från sjukhus. Från och med 1 januari 2026 kommer kommunerna i länet att arbeta utifrån lagen då det tidigare samverkansavtalet har löpt ut och något nytt inte är tecknat.

Från 1 januari 2026 gäller nya bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen som syftar till att stärka vårdens beredskap för kris och krig. Bland annat införs nya förutsättningar för beredskapsplanering, skyldighet för kommuner och regioner att hjälpa varandra och ett tydliggörande av vilken hälso- och sjukvård som behöver kunna bedrivas vid kris och krig.

Kommuner och regioner ska planera hälso- och sjukvården så att beredskap upprätthålls vid katastroftillstånd, masskador eller andra allvarliga händelser.

Kvalitetsarbete med hjälp av individbaserad systematisk uppföljning ISU
Den nya socialtjänstlagen lyfter vikten av vetenskap och beprövad erfarenhet. ISU är ett verktyg som stärker kvalitet och skapar en lärandekultur därför går hela ledningsgruppen för VSF denna utbildning i samverkan med Västernorrland och via RSS.

Kvalitets-och verksamhetsutvecklare har redan genomfört den här utbildningen.

Strömsunds kommun deltar i Lärprocess som är en nationell satsning för omställningen av ny socialtjänstlag. Kommer att pågå från 2026-2028

Ordförande informerar om intervju / inslag i Sveriges Radio avseende avgifter.

Diarienummer SN.2025.37 709

§ 165 Internkontroll: Uppföljning av nämndens beslut 2025

Nämndsekreterare Eva Lif redovisar uppföljning av beslut.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av och godkänner redovisningen

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden tar del av och godkänner redovisningen

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden 10 december §162 fastställde internkontrollplan för 2025

Vad kontrolleras/Kontrollmoment

Genomgång av a beslut tagna i arbetsutskottet och socialnämnden har verkställts enligt uppdrag.

Resultat/Utfall

SN 2025-10-21 § 129 Insatser utan individuell behovsprövning.

Förvaltningen får i uppdrag att göra en risk- och konsekvensanalys , där behov och kostnader för andra insatser utvärderas och återkomma med förslag på ytterligare insatser som kan tillhandahållas utan behovsprövning senast maj 2026

SN 2025-10-21 §127 Riktlinjer för ekonomiskt bistånd 2025.

Förvaltning får i uppdrag att återkomma med uppföljning och revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd inom individ- och familjeomsorgen senast oktober 2026

SN 2025-11-20 §143 Internkontroll – Basala hygienrutiner. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med redovisning av upprättad handlingsplan till arbetsutskottet i januari 2026.

Justerare

Övriga beslut är verkställda.

Åtgärdsförslag

Fortsätta med uppföljning av beslut för att säkerställa att arbetsutskottets och socialnämndens beslut blir verkställda

Underlag till beslut

AU § 138/2025

Tjänsteskrivelse

Uppföljning av beslut sept-nov 2025

Diarienummer SN.2025.333 700

§ 166 Val av ersättare i socialnämndens arbetsutskott efter Jörgen Olofsson (S)

Socialnämndens beslut

Linda Hurtig (S) utses som ersättare i socialnämndens arbetsutskott efter Jörgen Olofsson (S).

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att utse Linda Hurtig (S) som ersättare i socialnämndens arbetsutskottet efter Jörgen Olofsson (S).

Beslutet skickas till

Löner

Linda Hurtig

Justerare

Diarienummer ÄO-VSF.2025.408 736

§ 167 Gratis broddar till äldre

Ordförande Morgan Olsson redogör för initiativet kring broddar för äldre.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att snarast på prov införa gratis broddar för personer över 70år folkbokförda i Strömsunds kommun.

Socialnämnden noterar att ärendet har initierats av den politiska majoriteten. Finansiering sker i första hand genom statsbidrag och utvärdering och kostnader redovisas till socialnämnden juni 2026.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att snarast på prov införa gratis broddar för personer över 70år folkbokförda i Strömsunds kommun

Socialnämnden noterar att ärendet har initierats av den politiska majoriteten. Finansiering sker i första hand genom statsbidrag och utvärdering och kostnader redovisas till socialnämnden juni 2026.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet har aktualiserats av den politiska majoriteten i Socialnämnden.

Fallolyckor bland äldre kan medföra allvarliga komplikationer såsom frakturer, smärta och även oro för att gå ut. Detta kan påverka livskvaliteten under lång tid.

Vi ser att andra kommuner som testat att erbjuda gratis broddar ser goda resultat och infört detta som en permanent satsning och därför vill även vi nu testa införa det.

Utlämning bör anordnas på lämpliga platser i alla kommundelar, t.ex. bibliotek skulle kunna vara lämpliga.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Närvårdsnämnde

Diarienummer SN.2025.9 709

§ 168 Delegationsbeslut 2025

Inga officiella delegationsbeslut att redovisa

Diarienummer SN.2025.11 709

§ 169 Delgivningar 2025

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av informationen som läggs till handlingarna.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att ta del av informationen som läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Handlingar som delges socialnämnden:

§164 Regionstyrelsen Nytt samverkansavtal hälso- och sjukvård

§165 Regionstyrelsen Överenskommelse om samarbete mellan kommunerna i Jämtlands län och RJH gällande personer med psykisk funktionsnedsättning

Protokoll Kommunförbundet Kommundirektörsnätverk §23-26

Protokoll Kommunförbundet Nätverket för samhällsutveckling § 4-7

Protokoll Kommunförbundet Regionala ledningsgruppen §23-27

Protokoll Kommunförbundet Styrelsen §36-50

Protokoll Kommunförbundet, SocSam §21-32

NAMN UNDERTECKNARE	IDENTITET	TID	E-LEGITIMATION
Nils Eskil Ehnberg	6c644cc6d5a862006232 9e53dcc8d69f67b0dd16	07.01.2026 14:43:28 CET	Mobilt BankID SE

NAMN UNDERTECKNARE	IDENTITET	TID	E-LEGITIMATION
BJÖRN MORGAN OLSSON	a388879c90b98be6a877f 77b4daa529d4b23287b	07.01.2026 14:49:03 CET	Mobilt BankID SE

NAMN UNDERTECKNARE	IDENTITET	TID	E-LEGITIMATION
EVA INGEBORG LIF	597ef0e168de39a2dc907 08de01cb217dc063a7e	07.01.2026 16:32:52 CET	Mobilt BankID SE

Dokumentreferens: 6049_202601071433440291767792824029

- Detta är ett PDF-dokument digitalt signerat av IN Groupe's E-Signing-tjänst.
- Dokumentets integritet skyddas genom att signera och försegla innehållet med ett certifikat som utfärdas till IN Groupe av en betrodd tredje part. Validering av signaturen bekräftar att innehållet inte har ändrats sedan undertecknandet.
- Mer information om dokumentformat finns på <https://doc.ingroupe.com/developer>